

Platzak of Steenrijk

Over omgaan met geld.

Voor wie

9-12 jaar

Duur

20+ minuten

Onderdeel van programma

Marcus

Thema

Geloofsopvoeding thuis

Achtergrond

Er zijn grote verschillen in de mate waarin kinderen over geld beschikken. De één heeft meer zakgeld dan de ander. Maar, wat doen ze ermee? Kunnen ze er mee omgaan? Hebben ze dat geleerd? De verschillen in de wereld zijn groot en de reactie kan al snel zijn: "Kan ik daar wat aan doen?" Misschien op het eerste gezicht niet, maar misschien kun je ze met onderstaande werkvormen over geld iets meegeven.

Introductie: Gewonnen!

Doelstelling: Door na te denken over wat ze zouden doen met duizend euro, wordt het thema geïntroduceerd

Tijdsduur: vijf minuten

Nodig: flap-over, stiften

Duizend euro winnen... Dat zou iedereen wel willen! Vraag de kinderen wat ze zouden doen als zij duizend euro winnen. Laat hen in één woord reageren en schrijf dit op de flap-over. Maak een soort mindmap. Wat valt op? Bespreek dit kort met elkaar.

Samen delen □ **gesprek** □

Doelstelling: aan de hand van het bijbelverhaal praten over de waarde van spullen en uitdelen

Tijdsduur: dertig minuten

Nodig: Bijbels □ Marcus 10:17-31 □

Lees samen Marcus 10:17-31 over ' Binnengaan in het koninkrijk'. Hierin zegt Jezus dat je pas het koninkrijk der hemelen binnenkomt als je alles weggeeft en Hem volgt. Zouden de kinderen dat kunnen? Of zouden ze toch wel iets stiekem willen houden? Vertel dat dit niet erg is, maar dat het in dit Bijbelverhaal vooral gaat om het feit dat je geen waarde moet hechten aan spullen, maar aan God. Kunnen de kinderen zich dat voorstellen? Zouden de kinderen iets weg kunnen geven aan anderen? Wat zou dat zijn?

Eventueel kan je de uitkomsten van dit gesprek in de praktijk brengen door een actie op touw te zetten. Overleg met de diaconie. Een idee is bijvoorbeeld [Actie Vakantietas](#) van Kerk in Actie. Hierbij vul je samen tasjes voor kinderen die geen geld hebben om op vakantie te gaan.

Geld over of tekort? Ganzenbord

Doelstelling: door een spel te spelen, leren kinderen hoe het is om rond te komen met een bepaald bedrag

Tijdsduur: dertig minuten

Nodig: ganzenbordspel, pionnen, speelgeld, [download ' spelregels'](#)

Gebruik een ganzenbordspel om het spel te spelen en maak, afhankelijk van het aantal kinderen, koppels van twee of kleine groepjes. Elk groepje krijgt dertig euro in de vorm van speelgeld. Speel het spel aan de hand van de spelregels die op de download staan.

Armoede in Nederland?

Doelstelling: gesprek over armoede aan de hand van het boek ' Erwtensoepe in augustus'

Tijdsduur: dertig minuten

Nodig: [ervaringsverhalen uit het boek ' Erwtensoepe in augustus'](#)

In het boek ' Erwtensoepe in augustus' van Kees Opmeer komen vijftien jongeren aan het woord. Zij leven onder de bijstandsgrens, gaan met honger naar bed, dragen tweedehandskleding en van vakantie kunnen zij alleen dromen. Hier gaat het niet om schulden van kinderen, maar om

geldzorgen van de ouders. Vaak proberen deze ouders de kinderen te ontzien en buiten de geldzorgen te houden, maar dat is niet altijd vol te houden. De kinderen merken de gevolgen ervan.

Lees twee verhalen voor en vraag wat de kinderen daarvan vinden.

- Weten ze dat dit voorkomt in Nederland?
- Hoe zou dat voelen, als je nooit iets extra's hebt, nooit nieuwe kleren kunt kopen in de winkel? Geen koekjes, snoepjes, of een Happy meal?

Probeer de kinderen hierop te laten reageren. Misschien zit er wel een kind in jouw groep dat hiermee te maken heeft. Zoek dan uit of dit niet te confronterend is, wil hij dat wel bespreken in jouw groep? Wees hier voorzichtig mee.

Er zijn mensen die dit meegemaakt hebben en wel naar buiten willen treden met hun verhaal. Nodig zo iemand uit en laat hem of haar hierover vertellen

Dàt zouden meer mensen moeten doen

Doelstelling: op een andere manier naar de betekenis van spullen kijken

Tijdsduur: vijftien minuten

Nodig: Grote pan, [download van het recept](#)

Eten is een belangrijke levensbehoefte. Erwtensoup is een hele voordelige en voedzame manier om ons in leven te houden. Maar een mens heeft meer nodig in het leven om op de been te blijven. In deze werkvorm maak je een alternatieve erwtensoep. Dit keer niet echte groenten en vlees, maar met ingrediënten die een gelukkig leven garanderen. Deze erwtensoep verrijkt dus vooral iemands geest. Zet de pan in het midden en lees het recept voor. Noem hierbij het symbolische ingrediënt en de groente. Het kind moet het bijpassende voorwerp erbij zoeken en in de pan doen.

Zegeltjes plakken

Doelstelling: aan de hand van zegeltjes sparen, komen de kinderen aan geld voor een goed doel

Tijdsduur: het hele jaar – let op de looptijd van de acties!

Nodig: doos, verschillende boekjes voor zegeltjes

Het hele jaar door worden in supermarkten acties gehouden. De ene keer kun je zegeltjes of muntjes sparen voor een boodschappendoos, dan weer poppetjes, voetbalplaatjes of kaartjes voor een pretpark. Mensen met geldzorgen komen natuurlijk nooit aan genoeg zegeltjes, temeer omdat ze nooit in die winkel komen. Jullie kunnen ze daarbij wel helpen. Als mensen zegeltjes over of niet nodig hebben, kunnen ze die in een speciale doos doen, of op zondagmorgen in een aparte collectezak. Jouw groep verzamelt ze. Misschien kennen de kinderen zelf mensen die hiervoor in aanmerking komen, vraag anders of de diaconie het verder regelt. Op deze manier kun je mensen

ook helpen.

Kerstdiner

Doelstelling: door met een beperkt budget een menu samen te stellen, merken de kinderen hoe lastig het is om rond te komen

Tijdsduur: dertig minuten

Nodig: Folders van supermarkten, scharen, lijm en papier

Met Kerst eten veel mensen vaak wat meer of een bijzonder gerecht. Niet iedereen heeft daar geld voor. Hoe moeilijk is het eigenlijk om een kerstdiner te maken als je maar tien euro hebt? Laat de kinderen een kerstmenu samenstellen voor vier personen met dit budget. Plak plaatjes uit folders als collage op een vel papier.

Feel the difference

Doelstelling: Door middel van een spel ontdekken dat je stiekem best veel geld weggooit

Tijdsduur: Twintig minuten, plus tijd om de recordpoging uit te voeren

Nodig: Afhankelijk van de aard van de recordpoging

Laat de kinderen de volgende gegevens zien:

- een kind in Bangladesh een half jaar naar school: 5 euro
- twee schoolboeken en een kind de mogelijkheid op onderwijs: 5 euro
- tien mensen in Tanzania veilig drinkwater: 15 euro
- vijftig fruitbomen die niet alleen vruchten leveren om te eten of te verkopen, maar ook schaduw bieden en bodemerosie tegengaan: 20 euro
- tien gezinnen in Bolivia een jaar lang medische hulp: 182 euro

Wat kunnen de kinderen doen met vijf euro? En hoeveel geld gooien ze weg? Hoe gaan de kinderen om met het verschil, als je hen ermee confronteert? Denken ze daar wel eens over na? Bijvoorbeeld als ze bezig zijn met die recordpoging colaflessen leeg spuiten met pepermuntjes? Bedenk met elkaar een zinnige recordpoging, waarmee je ook nog iemand anders kan helpen. Bijvoorbeeld wie de meeste zegeltjes kan sparen, lege flessen kan verzamelen of tijdens de gouwe ouwe sponsorloop de meeste rondjes rent.

Ren je rijk

Doelstelling: Door op een speelse manier vragen over geld te stellen, vergroten de kinderen hun kennis

Nodig: Tape, [download](#)

Maak met tape twee duidelijke vakken met A en B op de vloer. Download de vragen en stel de vragen één voor één aan de kinderen. Laat ze kiezen tussen antwoord A of B. De kinderen die het

goede antwoord geven gaan door, de rest gaat zitten tot de volgende ronde. Heb je gewonnen? Voel je rijk!

Tip: De volgende spellen zijn bekend, maar met een aanpassing van de spelregels wordt het een totaal ander spel. Één simpele wijziging is al genoeg: raak zo snel mogelijk je geld kwijt! Levensweg, het Zakgeldspel, Monopoly en het pokerspel, komen in aanmerking voor deze gewijzigde spelregel.

Met het Wereldhandelsspel leer je slim met je geld om te gaan. Je kunt het vinden op de websites www.jeugdwerknet.be, vul bij zoeken "wereldhandelsspel" in. Spelregels staan uitgebreid beschreven en kun je zo gebruiken.

Klik hier ook voor een [extra werkvorm](#) over de Wereldwinkel en Fair Trade-producten.

